

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/122/2023
Identifikačné číslo spisu:	4416209962
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4416209962.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: I. X., narodený G., bytom V., zastúpený advokátkou Mgr. RNDr. Máriou Zacharovou, PhD., so sídlom Nové Zámky, Forgáchova bašta 7, IČO: 52 864 910, proti žalovaným: 1/ Československá obchodná banka, a. s., so sídlom Bratislava, Žižkova 11, IČO: 36 854 140, 2/ DRAŽOBNÍK, s. r. o., so sídlom Košice, Národná trieda 246/10, IČO: 36 764 281, zastúpený spoločnosťou SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, v menej ktorej ako konateľ a advokát koná JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M, 3/ Y. T., narodený G., bytom E. a 4/ Y. T., narodená G., bytom V., o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13C/216/2016, o dovolaniach žalovaného 1/ a žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 11. mája 2023 sp. zn. 7Co/46/2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 11. mája 2023 sp. zn. 7Co/46/2022 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred súdom prvej inštancie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. apríla 2022 č. k. 13C/216/2016-942

- zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že dražba nehnuteľností, nachádzajúcich sa v katastrálnom území V. O., zapísaných na LV č. XXXXX ako parc. č. 2405 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 286 m², parc. č. 2406 - záhrady o výmere 295 m² a rodinný dom č. súp. XXXX na parc. č. 2405 s príslušenstvom (ďalej ako „nehnuteľností“), ktorá sa konala dňa 10. marca 2016 v Galante, je neplatná, pričom dražbu navrhol žalovaný 1/, dražbu vykonal žalovaný 2/, na ktorej predmet dražby vydražil žalovaný 3/. Zároveň súd priznal žalovaným 1/ až 4/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie aplikujúc § 2 písm. a), § 7 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1, § 12 ods. 1, ods. 5, § 16 ods. 1, ods. 2, ods. 10, § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách (ďalej len

„ZDD“) dospel k záveru, že listiny, ktorých neplatnosť žalobca namietal z dôvodu, že je na nich uvedený nesprávny dátum 17. septembra 2008 (namiesto správneho dátumu 4. septembra 2008) sú platné, pretože žalobca celkom nepochybne vedel, o ktorý úver ide a na základe čoho bola dobrovoľná dražba začatá.

3. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že skutočnosť, že dražobník vykonal dražbu v inom meste (v Galante), než v meste kde sa nehnuteľnosť nachádza (Nové Zámky), nebolo samé osebe dôvodom neplatnosti dražby. Vzdialenosť miesta dražby od miesta, kde sa nehnuteľnosť nachádza je približne 45 km, ide o mestá s dobrou dostupnosťou a častým spojením hromadnou dopravou, nepochybne nejde o miesto, ktoré by svojou polohou obmedzovalo možnosť účasti na dražbe.

4. K námietke žalobcu voči znaleckým posudkom na ohodnotenie draženej nehnuteľnosti súd prvej inštancie uviedol, že dražobník riadne zabezpečil odhad hodnoty nehnuteľností posudkom znalca a posudok nebol v deň konania dražby starší ako šesť mesiacov, preto dražobník splnil všetky svoje zákonom ustanovené povinnosti a nebol povinný dať vypracovať ďalší znalecký posudok iba z dôvodu, že sťažovateľ mal k dispozícii iný znalecký posudok. V uvedenej veci boli vyhotovené dva znalecké posudky, oba určili cenu nehnuteľností na takmer totožnú sumu (35.400 eur a 35.000 eur). Dražobník splnil všetky svoje povinnosti a správne pri určení najnižšieho podania vychádzal z ceny určenej znalcami. Nehnuteľnosti boli vydražené za sumu 49.400 eur. Práve skutočnosť, že táto suma bola najvyšším podaním v dražbe je najpresvedčivejším dokladom skutočnej všeobecnej ceny nehnuteľností. Podľa prvoinštančného súdu práve zvyšovaním najvyššieho podania na dražbe bola dosiahnutá v danom čase trhovú cena nehnuteľností. Tvrdenia žalobcu o prepojenosti znalcov Ing. Mésárosa a Ing. Grexovej neboli v konaní preukázané.

5. V súvislosti s námietkou žalobcu, že navrhovateľ dražby nebol oprávnený dražbu navrhnúť, súd prvej inštancie uzavrel, že na základe skutočností uvedených o platnosti úverovej zmluvy, záložnej zmluvy, zmluvy o vykonaní dražby a návrhu na jej vykonanie bol navrhovateľ dražby ako záložný veriteľ oprávnený dražbu navrhnúť.

6. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky č. k. 17C/706/2015-129 z 15. 06. 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/162/2017-165 z 25. 04. 2018 bolo právoplatne určené, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, pričom na účet dlžníka poukázal veriteľ sumu 49.790,87 eur, z čoho vyplýva, že dlžník (žalobca) mal veriteľovi uhradiť len istinu v sume 49.790,88 eur, nie však úroky a poplatky, pričom žalobca z predmetného úveru uhradil žalovanému 1/ sumu vo výške 15.978,76 eur. Nesplatenou časťou úveru potom bola (iba) suma 33.812,11 eur. Na základe toho konštatoval, že vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky z 23. 09. 2015 ako navrhovateľa dražby, ktoré bolo vydané podľa § 7 ods. 2 ZDD, je nesprávne, vychádzalo totiž z nesprávneho základu, (predmetný úver je úročený a podlieha poplatkom), pretože (hoci) k určeniu jeho bezúročnosti a bezpoplatkovosti došlo až neskôr.

7. Skutočný dlh žalobcu z uvedeného úveru preto nebol vo výške 65.668,36 eur ako to záložný veriteľ vyhlásil, ale v sume nižšej, a to 33.812,11 eur, t. j. približne vo výške jednej polovice navrhovateľom uvedenej sumy a len na túto nižšiu sumu mohla byť vykonaná dobrovoľná dražba (body 55. až 57. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

8. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzhľadom na existenciu pohľadávky záložného veriteľa voči záložnému dlžníkovi bol záložný veriteľ oprávnený navrhnúť vykonanie dobrovoľnej dražby a samotná nesprávne uvedená výška dlhu záložného veriteľa nespôsobila bez ďalšieho neplatnosť dražby; pokiaľ bola dražba vykonaná na dlh vyšší, než v skutočnosti bol, zakladá to podľa § 33 ZDD nárok na náhradu škody (bod 59. odôvodnenia).

II.

Konanie o odvolaní

9. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) o odvolaní žalobcu rozhodol rozsudkom z 11. mája 2023 č. k. 7Co/46/2022-1041 tak, že

- rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že určil, že dobrovoľná dražba osvedčená Notárskou zápisnicou N 88/2016, Nz 8584/2016, NCRIs 8850/2016 z 10. 03. 2016 vyhotovenou notárom JUDr. Ottom Szabó(om), ktorá sa konala dňa 10. marca 2016 o 15:30 hod. na Notárskom úrade JUDr. Otta Szabó(a), so sídlom v Galante, Mierové námestie 4, ktorej predmetom boli dotknuté nehnuteľnosti, je neplatná (výrok I.)

- žalobcovi priznal voči žalovaným 1/, 2/, 3/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výrok II.) a

- žalobcovi voči žalovanej 4/ nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III.).

10. Odvolací súd po zopakovaní dokazovania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne nesprávny a je potrebné ho zmeniť a žalobe vyhovieť.

11. Poukázal okrem iného na to, že „relevantnou otázkou písomného vyhlásenia je nielen pravosť pohľadávky, ale aj jej výška, keďže práve pri stanovení výšky môže dôjsť k posúdeniu primeranosti alebo neprimeranosti výkonu záložného práva. Veľmi častou praktikou je do vyčíslenia pohľadávky uviesť nepreskúmateľnú sumu, prípadne do výšky pohľadávky integrovať aj rôzne sankcie, ktoré v konečnom dôsledku navyšujú dlh dlžníka. V spotrebiteľskej praxi sa táto tendencia viaže osobitne k plneniam z neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré vstupujú do umelého navyšovania vymáhanej pohľadávky v procese dražby. Práve spôsob určenia výšky, ale aj pravosti a splatnosti pohľadávky založený na jednostrannom vyhlásení veriteľa bez akejkoľvek kontroly dodržania zákonných podmienok, osobitne dodržania noriem na ochranu spotrebiteľa, predstavuje jeden z najväčších problémov neoprávnenosti a neprimeranosti mimosúdneho výkonu záložného práva. Aj keď veriteľ koná pod ťarchou možnej náhrady škody, uvedené nič nemení na tom, že úspešné vykonanie dražby znamená mnohokrát nezvratný zásah do majetkových pomerov dlžníka. Obdobný problém ako pri stanovení výšky pohľadávky vyvstáva aj v súvislosti s vyhlásením o splatnosti pohľadávky. Žalobca poukazoval v konaní na porušenie ustanovenia § 7 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách týkajúce sa nesprávnosti písomného vyhlásenia záložného veriteľa, konkrétne uvedenie nesprávnej výšky pohľadávky a jej nešpecifikovanie zo strany žalovaného 1/ a zároveň nejasnosť a neurčitosť písomného vyhlásenia. ...“

12. Stotožnil sa s námietkou žalobcu, že „výška pohľadávky žalovaného 1/ bola rozdielne uvedená jednak v písomnom vyhlásení z 23. 09. 2015, ako aj v žalobe v konaní sp. zn. 17C/706/2015 a tiež vo vyčíslení pohľadávky z 05. 11. 2015 adresovanom dlžníkovi, i vo vyčíslení pohľadávky zo strany dražobníka z 31. 12. 2015. V písomnom vyhlásení žalovaného 1/ podľa § 7 ods. 2 (č. l. 273) - je uvedená pohľadávka k 23. 09. 2015 v sume 65.668,36 eur - istina 46.912,02 eur, úrok 14.613 eur, úrok z omeškania 4.073,02 eur, poplatky - 70,32 eur. V konaní vedenom pod sp. zn. 17C/706/2015 žalovaný 1/ ako žalobca špecifikoval pohľadávku, ktorá bola predmetom konania ku dňu podania žaloby 06. 11. 2015 nasledovne: istina 45.604,30 eur, úrok 11.267,35 eur, úrok z omeškania 4.096,89 eur, poplatky 44,17 eur (celkovo suma 61.012,71 eur), ako aj príslušenstvo (bežný úrok vo výške 8,04 % a úrok z omeškania vo výške 3 % ročne zo sumy 45.604,30 eur od 06. 11. 2015 do zaplatenia). Žalobca pritom v podaní z 05. 02. 2016 uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že žalobca podal žalobu voči žalovanému až 06. 11. 2015 a časť pohľadávky žalobcu k 06. 11. 2012 bola ku dňu podania žaloby premĺčaná, žalobca premĺčanú časť pohľadávky (časť istiny s príslušenstvom) voči žalovaným inému neuplatnil. Pôvodne bola neuhradená istina úveru vo výške 46.912,02 eur a premĺčanou časťou istiny, ktorá bola splatná k 07. 11. 2012 bola suma 1.307,72 eur. Uplatnené úroky vo výške 11.267,35 eur predstavujú úroky z nezaplatenej časti istiny vo výške 45.604,30 eur za obdobie od 07. 11. 2012 do 05. 11. 2015 a uplatnené úroky z omeškania vo výške 4.096,89 eur sú z nezaplatenej istiny vo výške 45.604,30 eur za rovnaké obdobie. Z uvedeného vyplýva, že OTP Banka Slovensko a. s. si v súdnom konaní uplatnila pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o úvere č. G.. zo 04. 09. 2008 v nižšej sume, ako v písomnom vyhlásení navrhovateľa dražby z 23. 09. 2015 z dôvodu, že považovala časť nároku za premĺčaný. Táto skutočnosť sama osebe nespochybňuje výšku pohľadávky uplatnenú v dražbe, v prípade, že vyčíslenie pohľadávky v súdnom konaní ponížené o premĺčanú časť sumy sa zhoduje s pohľadávkou určenou v písomnom vyhlásení. Zo špecifikácie podľa § 7 ods. 2 však vyplýva, že zmluvný úrok je vo výške

14.613 eur z vyčíslenej istiny 46.912,02 eur (ku dňu 23. 09. 2015) a v súdnom konaní si veriteľ uplatňoval zmluvný úrok už len vo výške 11.267,35 eur, a to z nezaplatenej časti istiny vo výške 45.604,30 eur za obdobie od 07. 11. 2012 (od zosplatnenia) do 05. 11. 2015. Rozdiel v istine predstavuje len sumu 1.307,72 eur (premlčaná časť istiny), čo znamená, že rozdiel vo vyčíslenom zmluvnom úroku je až vo výške 3.345,65 eur, a teda v písomnom vyhlásení navrhovateľa dražby z 23. 09. 2015 nemohol byť vyčíslený správne. Žalovaný 1/ teda s odstupom jeden a pol mesiaca od uzatvorenia Zmluvy o vykonaní dražby a vyčíslení dlžnej pohľadávky podal na súd žalobu o zaplatenie dlžnej sumy z nesplateného úveru a v súdnom konaní si už vyčíslil danú pohľadávku v odlišnej sume.“ (bod 22. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu).

13. Pokiaľ súd prvej inštancie, konštatoval, že vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky z 23. 09. 2015, vydané podľa § 7 ods. 2 ZDD je nesprávne z dôvodu, že vychádzalo z nesprávneho základu (že predmetný úver je úročený a podlieha poplatkom, hoci k určeniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti došlo a ž neskôr), avšak táto nesprávnosť vyhlásenia nespôsobuje neplatnosť dražby, odvolací súd tento záver považoval za zmätočný a nesprávny. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalovaný 1/ ako navrhovateľ dražby síce nebol povinný čakať na skončenie súdneho konania (v ktorom bolo určené, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov), avšak už v čase uzavretia Zmluvy o vykonaní dražby musela byť jeho pohľadávka nielen splatná, ale (aj) vyčíslená v správnej výške ku dňu zosplatnenia. V konaní tak naozaj vznikla pochybnosť o správnej výške pohľadávky vzhľadom na jej rozdielne určenie zo strany veriteľa. Žalovaný 1/ pritom počas celého konania nijako nereflektoval na námietku žalobcu o pochybnostiach vo výške pohľadávky vzhľadom na jej iné uplatnenie v konaní sp. zn. 17C/706/2015 a vôbec ju nešpecifikoval (bod 21. v spojení s bodom 22. odôvodnenia).

14. V bode 23. odôvodnenia rozsudku sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že nesprávnosť vyhlásenia navrhovateľa dražby o pravosti výšky a splatnosti pohľadávky nespôsobila neplatnosť dražby odôvodneného tým, že ak bola dražba vykonaná na vyšší dlh než v skutočnosti existoval, zakladá to nárok na náhradu škody podľa § 33 ZDD. Z dôvodu, že výkonu dražby nepredchádza žiadna predbežná kontrola a ani iné preskúmanie pohľadávky a preverenie splnenia hmotnoprávnych podmienok pre výkon záložného práva podľa Občianskeho zákonníka a osobitných právnych predpisov, je nevyhnutné ustanovenie § 21 ods. 2 (ZDD) vykladať tak, že dôvodom neplatnosti dražby môže byť porušenie akýchkoľvek procesných a hmotnoprávnych podmienok výkonu záložného práva a výkonu dražby, ktoré vedú k tomu, že sa spochybní platnosť hlavnej zmluvy, platnosť záložnej zmluvy, existencia záložného práva, pravosť a splatnosť pohľadávky, výška a charakter pohľadávky, ktorá môže byť tvorená dominantne plneniami z neprijateľných zmluvných podmienok a v rozpore s dobrými mravmi. Uvedený záver plynie aj z extenzívneho výkladu „porušenia ustanovení tohto zákona“ (§ 21 ods. 2), keďže zákon o dobrovoľných dražbách vo svojej podstate pri regulácii jednotlivých inštitútov nadväzuje na esenciálnu hmotnoprávnú úpravu záložného práva a jeho výkonu.“

15. Vzhľadom k tomu, že splnenie podmienky pravosti, výšky a splatnosti pohľadávky je pre realizáciu dobrovoľnej dražby esenciálneho charakteru a nestačí iba formálne urobiť takéto vyhlásenie, je v prípade pochybností a námietok zo strany dotknutej osoby potrebné, aby záložný veriteľ aj vedel preukázať skutočnosti týkajúce sa pravosti, výšky a splatnosti pohľadávky. V danom prípade sa žalovaný 1/ vôbec nevysporiadal s námietkami žalobcu v tomto smere a vôbec ju nešpecifikoval, teda neuniesol dôkazné bremeno o správnosti písomného vyhlásenia navrhovateľa dražby v časti vyčíslenia pohľadávky, čo s poukazom na § 21 ods. 2 je dôvodom neplatnosti dobrovoľnej dražby.

16. V prípade námietky žalobcu, týkajúcej neplatnosti úverovej zmluvy a záložnej zmluvy, predstavujúcich základ dobrovoľnej dražby, a to z dôvodu nesprávneho dátumu vyhotovenia, sa odvolací súd plne stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie, že samotná skutočnosť, že v návrhu na vykonanie dražby, zmluve o vykonaní dražby a následných listinách, ktoré boli v rámci dražby vyhotovené, sa opakovane ako dátum úverovej zmluvy nesprávne uvádza deň 17. septembra 2008 (správne 4. septembra 2008), nemohla bez ďalšieho spôsobiť neplatnosť dražby. Žalobca so žalovaným 1/ podpísal iba jedinú úverovú zmluvu a to zmluvu č. G.. zo 4. septembra 2008 a v rovnaký deň záložnú

zmluvu č. O., teda nemohlo dôjsť k pochybnostiam o tom, ku ktorej úverovej zmluve sa viaže záložná zmluva.

17. K žalobcom namietnutej neplatnosti záložnej zmluvy zo 4. septembra 2008 z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok (Čl. I. bod 2., Čl. IV. bod 6, Čl. V. bod 3, Čl. VII. bod 2.), ktorých početnosť mala spôsobiť neplatnosť celej zmluvy odvolací súd uviedol, že uvedené zmluvné podmienky (predovšetkým tie, ktoré sa týkajú zmluvných pokút), aj v prípade ich vyhlásenia za neprijateľné, nemôžu spôsobiť neplatnosť celej záložnej zmluvy, pretože záložná zmluva spĺňala všetky podstatné zákonné náležitosti a tieto spochybnené neboli a ani nevykazovali znaky nezákonnosti.

18. Rovnako odvolací súd nepovažoval za dôvodnú ani námietku žalobcu týkajúcu sa neplatnosti Zmluvy o vykonaní dražby pre neuvedenie dôvodu dražby. Z prvej strany Zmluvy o vykonaní dražby bol podľa názoru odvolacieho súdu zrejmý dôvod dražby špecifikovaný jednak pokiaľ ide o vymedzenie hlavného zabezpečovaného záväzku - zmluvy o úvere, ako aj z hľadiska vymedzenia dôvodu spočívajúceho na strane dlžníka, ktorý viedol k vyvolaniu dražby, a to uvedením, že dražba je vykonávaná na uspokojenie nesplatenej pohľadávky.

19. K námietkam žalobcu vo vzťahu k znaleckým posudkom č. 198/2015 a následne č. 83/2016 odvolací súd konštatoval, že tieto skutočne vyvolávajú pochybnosť o správnosti predložených znaleckých posudkov. Podľa neho bolo zrejmé, že posudok z roku 2008 nemožno použiť pre stanovenie hodnoty nehnuteľností v roku 2016, avšak na druhej strane vyvolalo pochybnosti enormné zníženie ceny v priebehu 8 rokov, keď zvyčajne sa ceny nehnuteľností (ak nejde o úplne chátrajúce domy) zvyšujú a v danom prípade došlo k zníženiu ceny zo sumy 100.000 eur na 35.000 eur. Ďalšiu pochybnosť o určení správnej hodnoty nehnuteľnosti vyvolala aj samotná skutočnosť, že na dražbe bola nehnuteľnosť predaná až za sumu 49.400 eur, čo bolo o 14.000 eur viac ako bola stanovená hodnota nehnuteľnosti v znaleckom posudku, pričom je zvykom, že na dražbách skôr dochádza k zníženiu najnižšieho podania a nie k jeho navyšovaniu, dokonca až o 1/3 určenej ceny. Keďže však odvolací súd dospel k záveru, že už samotné nesprávne písomné vyhlásenie navrhovateľa dražby o pravosti výšky a splatnosti pohľadávky spôsobilo neplatnosť predmetnej dražby, považoval za nadbytočné vykonávať dokazovanie, týkajúce sa námietok žalobcu o nesprávnosti znaleckých posudkov, na základe ktorých bola určená hodnota nehnuteľností, ktorá bola podkladom pre určenie najnižšieho podania na dražbe.

20. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech, priznal voči žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a voči žalovanej 4/ ich žalobcovi nepriznal, vzhľadom na existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa.

III.

Dovolanie

21. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný 1/ (ďalej aj ako „dovolateľ 1/“) a žalovaný 2/ (ďalej aj ako „dovolateľ 2/“).

Dovolanie žalovaného 1/

22. Dovolateľ 1/ prípustnosť dovolania odôvodnil § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

23. Za nesprávny procesný postup, ktorý mal žalovanému 1/ znemožniť uskutočniť procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ 1/ označil postup odvolacieho súdu, ktorého rozhodnutie nespĺňa kvalitatívne nároky, ktoré naň kladie právna úprava a judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky a vyšších slovenských súdov, keď z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nie je zrejmé:

- aká je správna výška pohľadávky (ak výška pohľadávky uvádzaná žalovaným 1/ má byť nesprávna) a ani prečo súd porovnáva vyčíslenie pohľadávky z 5. novembra 2015, ktoré je pre konanie o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby úplne irelevantné, a vyčíslenie zo strany dražobníka z 31. decembra 2015, ktoré nepredkladal žalovaný 1/ a tiež je irelevantné pre posúdenie splnenia si povinnosti písomne

vyhlásiť pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, ktoré predchádzalo vyčísleniu zo strany dražobníka. Taktiež sa strany sporu nedozvedia, akým výpočtom dospel súd k tomu, že sú tieto vyčíslenia vo vzájomnom rozpore. Odvolací súd na žiadnom mieste nespochybnil, že pohľadávka bola splatná a správne vyčíslená v dokumente „Vyhlasenie úveru za predčasne splatný a oznámenie o začatí výkonu záložného práva.“

- akým spôsobom bol žalobca tvrdeným porušením § 7 ods. 2 ZDD poškodený, čo je základným predpokladom pre prípadné vyslovenie neplatnosti dražby.
- prečo si odvolací súd vytipoval irelevantné dokumenty pre porovnanie výšky predmetnej pohľadávky (žalobu a vyčíslenie dražobníka) a nezaoberal sa vyčísleniami pohľadávok v relevantnejších dokumentoch.
- ako dospel k záveru, že pohľadávka sa líši (okrem pochopiteľného úročenia) v Písomnom vyhlásení navrhovateľa dražby z 23. 09. 2015 a vo Vyčíslení pohľadávky (a nákladov dražobníka) z 01. 12. 2015.

24. Zo strany odvolacieho súdu podľa dovolateľa 1/ došlo tiež k chybe v procese vyhodnotenia dôkazov a nastal extrémny rozpor medzi vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami, ku ktorému by súd pri rešpektovaní zásad hodnotenia dôkazov nemohol nikdy dospieť. V danej súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR z 23. júna 2022 sp. zn. III. ÚS 104/2022, v ktorom sa vyjadril k povinnosti dovolacieho súdu preskúmať aj hodnotenie dôkazov.

25. Podľa dovolateľa 1/ je úplne zrejmé, že závery odvolacieho súdu sú logicky nekonzistentné, neudržateľné a úplne arbitrárne. V prvom rade nie je možné zistiť, z akého dôvodu súd automaticky uznáva vyčíslenie z aktívneho sporu a považuje za nesprávne vyčíslenie v písomnom vyhlásení. V aktívnom spore bola špecifikovaná pohľadávka vo Vyjadrení z 5. februára 2016 a práve v ňom možno nájsť drobné nesprávnosti a neúplnosti. V jednej časti sa v ňom pracuje s istinou vo výške 45.604,30 eur, následne pri výpočte dlžných zmluvných úrokov s istinou vo výške 46.604,30 eur. Právny predchodca žalovaného 1/ v ňom taktiež opomenul uviesť, že v konaní nepožadoval len zmluvné úroky za obdobie od 7. novembra 2012 (od zosplatnenia) do 5. novembra 2015, ale aj časť dlžných zmluvných úrokov do zosplatnenia, ktoré podľa neho neboli premľčané (ináč by nemohol dospieť k sume 11.267,35 eur, ktorú bez výhrad akceptuje odvolací súd). Za druhé odvolací súd vôbec nezohľadnil skutočnosť, že pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru predstavoval dlh zo zmluvných úrokov sumu 3.422,89 eur (pozri Vyhlasenie úveru za predčasne splatný a Oznámenie o začatí výkonu záložného práva z 5. októbra 2012), ktorú si v aktívnom spore právny predchodca žalovaného 1/ neuplatňoval. Táto suma sama osebe ozrejmuje vyšší rozdiel medzi dlžnými zmluvnými úrokmi vo vyčíslení v písomnom vyhlásení a v špecifikácii určenej pre aktívny spor o zaplatenie dlžnej sumy. Dovolateľ 1/ zdôraznil, že právny predchodca žalovaného 1/ nemal povinnosť si v konaní uplatniť celú svoju pohľadávku a nemal ani povinnosť čakať s výkonom záložného práva do právoplatného rozhodnutia v aktívnom spore.

26. Ďalej v dovolaní poukázal na to, že v relevantných dokumentoch

- Vyhlasenie úveru za predčasne splatný a Oznámenie o začatí výkonu záložného práva z 05. 10. 2012, Oznámenie o začatí výkonu záložného práva z 27. 11. 2014, Písomné vyhlásenie navrhovateľa dražby z 23. 09. 2015 a pre porovnanie pridáva aj Vyčíslenie pohľadávky (a nákladov dražobníka) z 31. 12. 2015.

05. 10. 2012 27. 11. 2014 23. 09. 2015 31. 12. 2015

istina 46.912,02 46.912,02 46.912,02 -

Úrok 3.422,89 11.511,81 14.613 -

ÚzO 5,66 2.916,36 4.073,02 -

Poplatky 10,4 38,4 70,32 -

Spolu 50.350,97 61.378,59 65.668,36 73.561,08

Je dôležité si uvedomiť, že istina úveru bola po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru naďalej úročená dohodnutým zmluvným úrokom a úrokom z omeškania. Výška sadzby zmluvných úrokov predstavovala 8,04 % a výška sadzby úrokov z omeškania 3 %. Bankový rok je 360 dní. Príklad výpočtu: Rozdiel medzi zmluvnými úrokmi vyčíslenými ku dňu 27. 11. 2014 a ku dňu 23. 09. 2015 predstavuje sumu 3.101,19 eur, k nej sa dostaneme výpočtom: $46.912,02 \text{ eur (istina)} \times (8,04/100) / 360 = 10,4770178 \text{ eur}$

(denný úrok) a následne 10,4770178 eur x 296 (počet dní omeškania pri bankovom roku 360 dní). Taktiež sa postupuje pri výpočte úrokov z omeškania za použitia sadzby 3 %. K drobným rozdielom pri výpočtoch dochádza z dôvodu zaokrúhľovania, keďže dlžná suma sa vždy vyjadruje zaokrúhlená na 2 desatinné miesta a úroky sú zúčtované denne. Výsledná suma poplatkov sa skladala z poplatkov za vedenie úverového účtu (03. 08. 2012 - mesačne účtovaný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 3,40 eur, od 03. 09. 2012 do 03. 06. 2013 - mesačne účtovaný poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 3,50 eur), ku ktorým bola prirátaná dňa 18. 09. 2015 suma 31,92 eur, predstavujúca náklady na vymáhanie pohľadávky - trovy prvej dražobnej spoločnosti, ktorá bola poverená vykonaním dražby dňa 23. 01. 2015, a s ktorou bola následne ukončená spolupráca a boli jej uhradené uvedené trovy. K pohľadávke ku dňu 31. 12. 2015 prirátal dražobník sumu predstavujúcu náklady dražobníka, čím dospel k sume 73.561,68 eur.

Z uvedených dôvodov označil rozsudok odvolacieho súdu za svojvoľný, arbitrárny a nepreskúmateľný.

27. Za právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená v zmysle § 421 písm. b) CSP označil dovolateľ 1/ právnu otázku:

„Je možné postup záložného veriteľa, ktorý písomne vyhlásil pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky v zmysle ustanovenia § 7 ods. 2 ZDD, vychádzajúc z údajov vedených v bankovom systéme, ktoré sú vypočítané plne v súlade so zmluvnými dojednaniami, posúdiť ako porušenie v zmysle ustanovenia § 21 ods. 2 ZDD, ktoré môže viesť k neplatnosti dražby, a to aj v prípade, ak výška pohľadávky (po súdnom prieskume) nie je neproporciálna k výške zabezpečenia a v pohľadávke nie je zahrnuté žiadne plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, vychádzajúc z údajov vedených v bankovom systéme, ktoré sú vypočítané plne v súlade so zmluvnými dojednaniami?“

28. Podľa dovolateľa 1/ z právnej úpravy ZDD je zrejmé, že v prípade existencie písomného vyhlásenia o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky záložného veriteľa (ktorý je navrhovateľom dražby), ktoré môže obsahovať aj nesprávny údaj, nenastupuje sankcia neplatnosti dražby, ale záložný veriteľ má zodpovednosť za škodu a tejto zodpovednosti sa nemôže zbaviť. Pri inom právnom výklade by bolo ustanovenie § 33 ods. 2 ZDD bez významu a zbytočné.

29. Na základe vyššie uvedených skutočností dovolateľ 1/ žiadal, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie, žalobu v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu k náhrade trov konania. V prípade, že dovolací súd dospeje k názoru, že sám vo veci nemôže rozhodnúť, tak žiadal, aby dovoľaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil.

30. Súčasťou dovolania žalovaného 1/ bol návrh na odklad právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z dôvodu, že jeho právoplatnosť by mohla mať z následkov vznik neodvratiteľnej ujmy na strane žalovaných, spočívajúcej najmä v nemožnosti navráteniu stavu po vrátení plnení. Navrátenie do stavu pred dražbou (v prípade neplatnosti dražby) a následné navrátenie do stavu po dražbe platnej by bolo značne problematické a vytvorilo by situáciu, ktorá by veľmi pravdepodobne musela byť riešená ďalšími súdnymi konaniami. Žalovaný 1/ poukázal najmä na postavenie žalovaného 3/ ako dobromyseľného vlastníka nehnuteľnosti, ktorého by sa právoplatné rozhodnutie dotklo najvýraznejšie. Žalovaný 3/ svojím konaním alebo opomenutím nedal dôvod na podanie žaloby o určenie neplatnosti dražby a na priebeh dražby nemal žiaden vplyv. Taktiež odklad právoplatnosti dovoľaním napadnutého rozhodnutia podľa dovolateľa 1/ nespôsobí žiaden zásah do faktického stavu na strane žalobcu.

Dovoľanie žalovaného 2/

31. Dovolateľ 2/ prípustnosť dovolania odôvodnil § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

32. V súvislosti s prípustnosťou dovolania podľa § 420 písm. f) CSP dovolateľ 2/ namietol nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu. Hoci odvolací súd v ods. 22. odôvodnenia napadnutého rozsudku konštatoval, že v konaní „vyvstala pochybnosť o správnej výške pohľadávky vzhľadom na jej rozdielne určenie zo strany veriteľa“, keď citovaný záver abstrahoval z toho, že výška pohľadávky

žalovaného 1/ bola rozdielne uvedená v písomnom vyhlásení veriteľa z 23. 09. 2015, vo vyčíslení pohľadávky z 05. 11. 2015 adresovanom dlžníkovi, vo vyčíslení pohľadávky zo strany dražobníka z 31. 12. 2015 a v žalobe o zaplatenie (spor vedený na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 17C/706/2015), v odôvodnení absentuje akákoľvek bližšia špecifikácia tohto zistenia, ako aj kvalifikovaný (matematický) výpočet, z ktorého by vyplýval záver o nesprávnosti vyhlásenia záložného veriteľa o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky z 23. 05. 2015. Z odôvodnenia nevyplýva ani to, či a v akom rozsahu odvolací súd zohľadnil, že zmena výšky pohľadávky v namietaných dôkazných prostriedkoch bola spôsobená jej prirastajúcim príslušenstvom (zmluvné úroky a poplatky, zákonné úroky z omeškania, náklady dražby) ani to, z akého dôvodu odvolací súd pristúpil k porovnávaniu vyčíslení žalovaného 1/ s vyhlásením žalovaného 2/ (zrejme malo byť „žalovaného 1/“) o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky. Za právne irelevantnú považuje aj komparáciu vyčíslení pohľadávky žalovaného 1/ s obsahom žaloby v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/706/2015.

33. Konštatovanie odvolacieho súdu obsiahnuté v ods. 22. jeho rozhodnutia podľa dovolateľa 2/ nie je spôsobilé viesť k záveru o nesprávnosti výšky pohľadávky vyčíslenej vo vyhlásení podľa § 7 ods. 2 ZoDD.

34. Odvolací súd sa opomenul vysporiadať aj so zásadnou otázkou, či a ako bol žalobca údajným porušením § 7 ods. 2 ZoDD fakticky dotknutý na svojich právach, v zmysle záverov R 9/2021.

35. Hoci obsahové vady odôvodnenia (ako tzv. iná vada konania) spravidla nezakladajú prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, v tomto prípade ide o odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu natoľko arbitrárne a iracionálne, že je namieste aplikovať všeobecne akceptovanú výnimku z bezvýhradného uplatňovania tohto pravidla. Okrem vady zmatečnosti, spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku, predstavuje postup a zistenia odvolacieho súdu aj vadu v procese hodnotenia dôkazov. Jeho závery sú nepreskúmateľné, svojvoľné a neudržateľné, čo odôvodňuje potrebu preskúmania logickej, funkčnej a teleologickej konzistentnosti hodnotenia dôkazov.

36. V súvislosti s prípustnosťou dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ uviedol právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu:

„Má nesprávne vyhlásenie záložného veriteľa o celkovej výške pohľadávky podľa § 7 ods. 2 ZoDD bez ďalšieho za následok neplatnosť dražby, ak boli zároveň splnené všetky ostatné predpoklady jej výkonu, pohľadávka bez príslušenstva presahovala 2.000 eur (§ 3 ods. 6 ZoDD), nebola neprimeraná k hodnote predmetu dražby a neobsahovala plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok?“

37. Dovolať 2/ v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie R 9/2021, podľa ktorého „Predpokladom úspešnosti žaloby o určenie neplatnosti dražby nie je len to, že boli porušené ustanovenia zákona, ale aj to, že žalobca bol práve porušením týchto ustanovení fakticky dotknutý na svojich právach. Obidva uvedené predpoklady musia byť splnené súčasne. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno na ich preukázanie v tomto prípade zaťažuje žalobcu.“

38. Podľa dovolateľa 2/ mala byť vymedzená právna otázka odvolacím súdom zodpovedaná tak, že: „Nesprávne vyhlásenie záložného veriteľa o celkovej výške pohľadávky podľa § 7 ods. 2 ZoDD nemá bez ďalšieho za následok neplatnosť dražby, ak boli zároveň splnené všetky ostatné predpoklady jej výkonu, pohľadávka bez príslušenstva presahovala 2.000 eur (§ 3 ods. 6 ZoDD), nebola neprimeraná k hodnote predmetu dražby a neobsahovala plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok.“

39. Vzhľadom na prezentované skutočnosti sa dovolateľ 2/ domáha, aby dovolací súd uplatnil svoju revíziu kompetenciu a dovolaniu v celom rozsahu vyhovel.

40. Z vyjadrenia žalobcu a žalovanej 4/ k dovolaniam vyplynulo, že rozhodnutie odvolacieho súdu považujú za správne, s dovolacími dôvodmi nesúhlasia a rovnako nesúhlasia s odkladom právoplatnosti

dovolaním napadnutého rozhodnutia. Navrhli dovolanie odmietnuť, príp. zamietnuť.

41. Z vyjadrenia žalovaného 2/ k dovolaniu žalovaného 1/ vyplynulo, že sa s ním stotožňuje a súhlasí s odkladom právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

IV.

Konanie o dovolaní

42. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti a dôvodnosti dovolania.

43. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolačný súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu a to z akýchkoľvek hľadísk (viď napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017, 5Cdo/155/2016, 8Cdo/67/2017). Dovolačný súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Dovolačný súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 77 CMP).

44. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (pozri sp. zn. 3Cdo/42/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 8Cdo/99/2017).

45. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (pozri sp. zn. 1Cdo/26/2017, 2Cdo/154/2017, 3Cdo/42/2017, 5Cdo/12/2017, 7Cdo/163/2017, 8Cdo/73/2017).

46. Vyššie naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 423 CSP dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

47. Pokiaľ žalovaní 1/, 2/ namietali zmätočnosť výpočtov odvolacieho súdu v bode 22. odôvodnenia jeho rozsudku ohľadom rôznych údajov o istine, úrokoch a poplatkoch, uvedených vo viacerých podaniach žalovaného 1 / k rôznym dátumom a mimo konania o neplatnosť dobrovoľnej dražby, a nepreskúmateľnosť dôvodov pre ich použitie, samotná táto okolnosť nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia podľa názoru dovolacieho súdu nespôsobuje. Odvolací súd tým len prisvedčil žalobcovi, ktorý namietal v odvolaní rozdielne údaje o výške pohľadávky žalovaného 1/. Súčasne však odvolací súd poukázal na skutočnosť, že žalovaný 1/ sa v konaní pred súdom prvej inštancie ani pred odvolacím súdom žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkami žalobcu proti správnosti vyhlásenia o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky, vôbec ju nešpecifikoval, teda neunesol dôkazné bremeno o správnosti písomného „vyhlásenia“. Pokiaľ žalovaný 1/ pristúpil k špecifikácii až v dovolaní, dovolací súd na takú špecifikáciu nemohol prihliadnuť (§ 435 CSP).

48. Z rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/187/2022 (R 16) vyplýva, že súdy sú v konaní o určenie neplatnosti dražby povinné ex offio skúmať a jto, či záložná zmluva, a ktorá charakter spotrebiteľskej zmluvy, neobsahuje neprijateľné podmienky a vzhľadom na akcesorický charakter záložného práva ex offio preskúmať aj samotnú zmluvu o úvere ako základu úverového vzťahu, resp. v danom prípade zohľadniť v inom súdnom konaní určenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Súd prvej inštancie v danom spore poukázal na to, že v inom súdnom konaní bolo právoplatne určené, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, keď veriteľ (tu žalovaný 1/) na účet dlžníka poukázal sumu 49.790,87 eur, že dlžník (žalobca) mal veriteľovi uhradiť len istinu v sume 49.790,88 eur, nie však úroky a poplatky, pričom žalobca z predmetného úveru uhradil žalovanému 1/ sumu vo výške 15.978,76 eur. Samotný jeho záver, že vyhlásenie záložného veriteľa o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky z 23. 09. 2015 ako navrhovateľa dražby, vydané podľa § 7 ods. 2 ZDD, je nesprávne, keďže vychádzalo z nesprávneho základu (že predmetný úver je úročený a podlieha poplatkom), a že nesplatenou časťou úveru potom bola (iba) suma 33.812,11 eur, odvolací súd nespochybnil.

49. Odvolací súd sa nestotožnil len so záverom súdu prvej inštancie, „že nesprávnosť vyhlásenia navrhovateľa dražby nespôsobuje neplatnosť dražby, pričom ak bola dražba vykonaná na vyšší dlh než v skutočnosti existoval, zakladá to nárok na náhradu škody podľa § 33 ods. 2 ZDD.“ Odvolací súd k tomu dôvodil, že ustanovenie § 21 ods. 2 ZDD je nevyhnutné vykladať extenzívne tak, že dôvodom neplatnosti môže byť porušenie akýchkoľvek procesných a hmotnoprávných podmienok výkonu záložného práva a výkonu dražby, ktoré vedú k tomu, že sa spochybňuje platnosť hlavnej zmluvy, platnosť záložnej zmluvy, existencia záložného práva, pravosť a splatnosť pohľadávky, výšku a charakter pohľadávky.

Podľa § 21 ods. 2 veta prvá ZDD v prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby.

50. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 6Cdo/66/2019 z 22. 08. 2020 (R 9/2021) skonštatoval, že predpokladom úspešnosti žaloby o určenie neplatnosti dražby nie je len to, že boli porušené ustanovenia zákona, ale aj to, že žalobca bol práve porušením týchto ustanovení fakticky dotknutý na svojich právach. Obidva uvedené predpoklady musia byť splnené súčasne. Povinnosť

tvrdenia a dôkazné bremeno na ich preukázanie v tomto prípade zaťažuje žalobcu.

51. Odvolací súd sa v prejednávanej spore opomenul zaoberať otázkou, či v okolnostiach danej veci išlo o také porušenie zákona, ktorým bol zároveň žalobca aj reálne dotknutý na svojich právach a teda, či je naplnený aj druhý predpoklad úspešnosti žaloby o určenie neplatnosti dražby. Ak napriek tomu došiel k záveru o neplatnosti dražby, jeho rozhodnutie treba považovať za predčasné a nedostatočne odôvodnené, v dôsledku čoho bolo nutné dospieť k záveru, že nesprávnym procesným postupom súdu došlo k porušeniu dotknutej strany sporu na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 ods. 1 CSP), nezaoberajúc sa už dôvodnosťou dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 CSP.

52. V ďalšom konaní odvolací súd rozhodne aj o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 1 CSP).

53. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.